

Vorstel aan de Raad

behandeld door: Anneloes Caspers
toestelnummer:
zaaknummer : 595595
e-mailadres : a.caspers@wijkbijduurstede.nl

Onderwerp:

Voorjaarsnota 2023

Onderdeel programmabegroting

Bedrijfsvoering en Financiën

Portefeuillehouder:

Hans Buijtelaar, wethouder

Concept beslispunten

1. de Voorjaarsnota 2023 vast te stellen met uitzondering van de daarin opgenomen budgetten;
2. de Begroting 2023 te wijzigen met de mutaties zoals opgenomen bij "Vorstel begrotingswijzigingen naar aanleiding van de Voorjaarsnota 2023";
3. de toevoegingen en onttrekkingen van de reserves te wijzigen zoals opgenomen bij "Vorstel begrotingswijzigingen naar aanleiding van de Voorjaarsnota 2023";
4. de kredieten zoals opgenomen bij "Vorstel kredieten" in de Voorjaarsnota 2023 beschikbaar te stellen;
5. het college de opdracht te geven om in de Najaarsnota 2023 met voorstellen te komen op weg naar een sluitende meerjarenbegroting.

Samenvatting

De Voorjaarsnota 2023 is de eerste formele tussenrapportage die hoort bij de Programmabegroting 2023. In de Voorjaarsnota hebben wij de ontwikkelingen en financiële effecten hiervan voor onze gemeente per programma opgenomen.

Het nieuwe begrotingsresultaat 2023 gaat van € 75.238 naar - € 962.032. Hiervoor zijn 2 grote oorzaken. De effecten van de afgesloten cao gemeente 2023 en de hoge inflatie zorgen voor een negatief begrotingsresultaat. Er staat een grote druk op onze meerjarenbegroting. De extra middelen die we met de september- en decembercirculaire 2022 van het rijk hebben ontvangen, stellen ons slechts in staat om een marginaal deel van deze extra kosten op te vangen. Hierdoor komen we nog niet in een rustig vaarwater.

Als gemeente geven we sturing aan onze financiën. Gezien de grote onzekerheid van de rijksbijdragen stellen wij uw raad -in afwijking van andere jaren- voor om nu slechts een deel van de in de Voorjaarsnota 2023 opgenomen budgetten vrij te geven. Het huidige budget is nog afdoende om de uitgaven tot aan de Najaarsnota rechtmatig te kunnen uitgeven.

We volgen alle beleids- en financiële ontwikkelingen op de voet, zowel binnen onze eigen organisatie als bij onze Gemeenschappelijke Regelingen. De verwerking van deze Voorjaarsnota (het deels vrijgeven van budgetten) betekent niet dat we blind en doof zijn voor wat er binnen de beleidsterreinen gebeurt en nodig is. Het geeft wél aan dat we ons zeer bewust moeten zijn van de huidige financiële ontwikkelingen en dat dit vraagt om een scherp proces om te komen tot een verantwoorde meerjarenbegroting.

Met het opstellen van deze Voorjaarsnota is de meicirculaire 2023 nog niet bekend. Deze circulaire bevat het eerste deel van de loon- en prijscompensaties voor 2023. De prijscompensaties zijn gebaseerd op de publicatie van het Centraal Economisch Plan (CEP) 2023 van 9 maart 2023 door het Centraal Planbureau (CPB). (<https://www.cpb.nl/centraal-economisch-plan-cep-2023>). De hierin opgenomen ontwikkelingen zijn bijgewerkt tot en met maart. De impact van de afgesloten cao's voor gemeenten 2023 en de cao SGO (Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties), die vaak van toepassing zijn op onze verbonden partijen en maatschappelijke partners, zijn hierin nog niet zichtbaar.

Beoogd effect/doel

De Voorjaarsnota dient ter bijstelling van de bestaande kaders voor het boekjaar 2023 op basis van de actuele informatie.

Vorstel begrotingswijzigingen naar aanleiding van de Voorjaarsnota 2023

Afwijkend van andere jaren vragen wij uw raad om nu slechts een deel van de in de Voorjaarsnota 2023 opgenomen budgetten vrij te geven en bij te stellen (zie onderstaande tabel). De budgetten die nu worden vrijgegeven zijn budgetten die noodzakelijk zijn om taken te kunnen (blijven) uitvoeren. Dit zijn wettelijke taken, onveilige situaties of verplichtingen die we al zijn aangegaan.

Daarnaast zijn hierin ook de budgetten opgenomen waarvoor dekking is, bijvoorbeeld vanuit het rijk of kosten die worden gedekt vanuit een daarvoor bestaande voorziening. In de tabel zijn deze herkenbaar aan de toevoeging 'Subsidie', 'Ontvangsten' of 'Reserve' in de kolom Aanvraag.

	Aanvraag	Wijzigingen VJN 2023	Wijzigingen VJN 2023
Resultaat primaire begroting			75.238
1 Jeugd en Onderwijs			
totaal			-
2 Zorg en Welzijn			
2.2 Gezondheidszorg - VNG subsidie kwetsbare inwoners	Uitgaven	-9.442	
2.2 Gezondheidszorg - VNG subsidie kwetsbare inwoners	Subsidie	9.442	
2.4 Beschermd wonen	Uitgaven	-61.696	
2.4 Beschermd wonen	Ontvangsten	61.696	
2.5 Participatie - Leefgeld ontheemden Oekraïne	Uitgaven	-176.550	
2.5 Participatie - Leefgeld ontheemden Oekraïne	Ontvangsten	176.550	
2.5 Participatie - Ondersteuningsmaatregel	Uitgaven	-63.420	
2.5 Participatie - Ondersteuningsmaatregel	Reserve	63.420	
2.6 Algemeen Zorg en Welzijn - SPUK OV Ambassadeurs	Uitgaven	-7.621	
2.6 Algemeen Zorg en Welzijn - SPUK OV Ambassadeurs	Ontvangsten	7.621	
totaal			-
3 Beheer Openbare Ruimte en Milieu			
3.3 Riolering - Vijzelgemaal	Uitgaven	-10.235	
3.3 Riolering - Vijzelgemaal	Reserve	10.235	
3.4 Openbaar groen - boomonderhoud	Uitgaven	-39.000	
3.4 Openbaar groen - boomonderhoud	Reserve	39.000	
3.4 Openbaar groen - vrijgeven bestemmingsreserve	Uitgaven	-107.000	
3.4 Openbaar groen - vrijgeven bestemmingsreserve	Reserve	107.000	
3.5 Weg- en waterwegen - bruggen en darmwanden	Uitgaven	-30.000	
3.5 Weg- en waterwegen - groot onderhoud wegen	Uitgaven	-55.000	
totaal			-85.000
4 Economie			
totaal			
5 Ruimtelijke Ordening, Wonen, Gebiedsontwikkeling en Mobiliteit			-
5.1 Ruimtelijke ordening, wonen, Gebiedsontwikkeling en Mobiliteit - Omgevingswet	Uitgaven	-177.000	
5.1 Ruimtelijke ordening, wonen, Gebiedsontwikkeling en Mobiliteit - Omgevingswet	Ontvangsten	177.000	
totaal			-
6 Sport, Cultuur & Erfgoed			
6.1 Sport en bewegen - Brede SPUK Combinatiefuncties	Ontvangsten	102.634	
6.1 Sport en bewegen - zwemvervoer	Ontvangsten	-2.000	
6.2 Kunst en cultuur - informatiepunten Digitale Overheid (IDO)	Ontvangsten	23.004	
6.3 Archeologie & erfgoed - verzekering stadstoren	Uitgaven	8.500	
totaal			132.138
7 Duurzaamheid			
7.5 Circulaire economie - demontagehal	Uitgaven	49.000	
totaal			49.000
8 Veiligheid en Handhaving			
8.1 Openbare orde en veiligheid - VRU	Uitgaven	-87.000	
Totaal			-87.000
9 Bedrijfsvoering en Financiën			
9.3 Bedrijfsvoering - Formatie uitbreiding BOR	Uitgaven	-45.000	
9.3 Bedrijfsvoering - werving en selectie	Uitgaven	-23.057	
9.3 Bedrijfsvoering - Formatie uitbreiding Informatieveiligheid / ENSIA	Uitgaven	-19.145	
9.3 Bedrijfsvoering - verhoging CAO gemeenten	Uitgaven	-1.160.000	
9.3 Bedrijfsvoering - vergoeding personeel informatievoorziening	Ontvangsten	-92.000	
9.3 Bedrijfsvoering - subsidie CDOKE regeling voor personele kosten	Uitgaven	-430.901	
9.3 Bedrijfsvoering - subsidie CDOKE regeling voor personele kosten	Ontvangsten	430.901	
9.4 Financiën en belastingen - gemeentefonds	Ontvangsten	280.000	
9.5 Bestuur - raadsvergoedingen	Uitgaven	-66.120	
9.5 Bestuur - raadsinformatiesysteem & abonnement	Uitgaven	-35.000	
9.5 Bestuur - raadsbijeenkomsten	Uitgaven	-25.000	
Totaal			-1.185.322
Raadsbesluit bijdrage gemeente WbD giro 555	Uitgaven	-24.000	-24.000
kapitaallasten (diverse programma's)	Uitgaven	162.914	162.914
Saldo Wijzigingen			-1.037.270

Voorstel kredieten

In deze Voorjaarsnota worden 2 kredieten aangevraagd. Dit zijn onuitstelbare, onvoorziene en onontkoombare (OOO) investeringen.

1. de kademuur aan de Langbroekerdijk is aan het verzakken. Voor onderzoek en herstel is een krediet nodig. Het betreft een onuitstelbare, onvoorziene en onontkoombare (OOO) investering.
2. de Verkeer Regel Installatie (VRI) op de Zandweg is aan het einde van zijn levensduur. Door deze de vervanging van de VRI te combineren met de werkzaamheden van het project Zandweg, zijn kosten lager.

De kapitaallasten van de aangevraagde kredieten worden meegenomen in de Begroting 2024-2027.

Effecten op de reserves

bedragen x € 1.000

Reserves	Begroting 2023 Stand per 1/1/2023	Primitieve begroting		Wijzigingen VJN 2023	Saldo
		toevoegingen	Onttrekkingen	Onttrekkingen	
Bestemmingsreserve					
BR Egalisatiereserve lokaal minimabeleid	194		0	63	131
BR beheer openbare ruimte	146		0	146	0
BR onderhoud gebouwen	1.098	219	571	10	736
Bestemmingsreserve gekoppeld aan dekking kapitaallast					
BRG Verbouwing Markt 24	540		19	-19	540
Totaal mutatie				200	

Financiën

Vanwege alle onzekerheden omtrent de financiële situatie, zien wij ons genoodzaakt om allereerst geen nieuw beleid op te nemen. Daarnaast stellen wij voor om van deze Voorjaarsnota nu slechts een gedeelte van de budgetten vrij te geven. Totaal zijn meegenomen:

- De reeds genomen raadsbesluiten 2023 (- € 24.000).
- De overige voorgetelde bijstellingen van de budgetten (- € 1.013.270).

Het nieuwe begrotingsresultaat gaat hiermee van € 75.238 naar - € 962.032.

Het college komt in de Najaarsnota met voorstellen om dit resultaat te sturen naar een sluitende meerjarenbegroting. We zijn ons er van bewust dat het een flinke klus is. Dit vooral omdat een groot deel bestaat uit wettelijke taken. We blijven scherp en kritisch op de taken die wij uitvoeren, de resultaten en de bijbehorende kosten. Door nu een deel van de mutaties uit de Voorjaarsnota vrij te geven, is het risico aanwezig dat budgetten bij de Najaarsnota alsnog moeten worden aangepast.

Vervolgprocedure

De Voor- en Najaarsnota zijn binnen de P&C cyclus bedoeld als sturingsinstrument. De praktijk laat zien dat belangrijke informatie vanuit mei- en septembercirculaires, vanwege het tijdstip van verschijnen, niet in onze Voor- en Najaarsnota verwerkt kunnen worden. Hierdoor kan het beoogde sturingsdoel maar zeer beperkt worden bereikt. Dit geeft voor het college aanleiding om te kijken hoe de huidige budgetcyclus doorontwikkeld kan worden om de kaderstellende en controlerende rol van de raad te optimaliseren.

De Voorjaarsnota 2023 wordt besproken in de raad op 30 mei en is op 20 juni geagendeerd voor besluitvorming. Het vaststellen van de Voorjaarsnota 2023 en de wijzigingen op de Begroting is een zelfstandige bevoegdheid van uw raad.

Communicatieparagraaf

Na vaststelling door uw raad zal de Voorjaarsnota 2023, inclusief begrotingswijziging naar de Provincie worden gezonden. De Voorjaarsnota 2023 wordt na vaststelling op de website van de gemeente geplaatst.

Bijlagen

Voorjaarsnota 2023

Burgemeester en wethouders van Wijk bij Duurstede,

Judith de Jonge
Gemeentesecretaris

Iris Meerts
Burgemeester

gemeente
Wijk bij Duurstede

VOORJAARSNOTA 2023

Inhoud

Inleiding.....	3
1 Leeswijzer.....	4
2 Totale saldo van de baten en lasten.....	5
3 Budgetoverhevelingen.....	5
4 Technische mutaties.....	5
5 Overzicht goedgekeurde raadsbesluiten.....	6
6 Baten lasten per programma.....	7
6.1 Programma 1 – Jeugd en Onderwijs.....	7
6.2 Programma 2 – Zorg en Welzijn.....	10
6.3 Programma 3 – Beheer Openbare Ruimte en Milieu.....	14
6.4 Programma 4 – Economie.....	19
6.5 Programma 5 – Ruimtelijke ordening, Wonen, Gebiedsontwikkeling en Mobiliteit.....	21
6.6 Programma 6 – Sport, Cultuur en Erfgoed.....	24
6.7 Programma 7 – Duurzaamheid.....	26
6.8 Programma 8 – Veiligheid en handhaving.....	28
6.9 Programma 9 – Bedrijfsvoering en Financiën.....	30
7 Kredieten.....	36
8 Mutaties reserves.....	37
9 Gemeentefonds.....	38

Inleiding

Hierbij bieden wij u de Voorjaarsnota 2023 aan. Dit is de eerste formele tussenrapportage behorende bij de programmabegroting 2023-2026. Hiermee informeert het college van burgemeester en wethouders uw raad over de eerste 3 maanden van 2023. De meicirculaire van het rijk is op het moment van besluitvorming nog niet ontvangen.

We zien grote opgaven voor ons, nu en in de toekomst. Gecombineerd met de onzekerheid over de gemeentelijke financiering vanuit het rijk voor 2026 en verder, zien we ons genoodzaakt om geen uitbreiding te doen van het lopende beleid.

Hoofdpijnen

In deze Voorjaarsnota is meegenomen:

- De reeds genomen raadsbesluiten 2023 (- € 24.000).
- De effecten van de afgesloten CAO gemeente 2023 € 1.160.000
- Onuitstelbare, onvoorziene of onontkoombare ontwikkelingen (OOO) die wij nu weten en die concreet zijn - € 1.020.168. De belangrijkste mutaties worden toegelicht bij de programma's.
- De uitkering van het gemeentefonds is gebaseerd op de september- en decembercirculaire 2022. De meicirculaire 2023 is bij het opmaken van de Voorjaarsnota nog niet gepubliceerd en niet meegenomen in deze Voorjaarsnota. Een deel van de loon- en prijsaanpassingen worden verwacht in deze circulaire.

Het nieuwe begrotingsresultaat is daarmee - € 2.128.930.

Ontwikkelingen en onzekerheden

Vorig jaar brak de oorlog in Oekraïne uit. Als gemeente vervullen wij de taak om ontheemde Oekraïners op te vangen. De gevolgen daarvan hebben impact op de samenleving en op onze ambtelijke organisatie. De behoefte aan (flex)woningen blijft groot. De energie- en brandstofprijzen waren enorm gestegen en dalen inmiddels weer. De kosten en levertijden van grondstoffen zijn sterk toegenomen. Dit is te zien aan de hogere prijzen voor levensmiddelen. Vanuit het rijk worden via gemeenten regelingen beschikbaar gesteld voor inwoners met een laag inkomen. Ondanks dat maken we ons grote zorgen over de forse kostenstijging voor onze inwoners. De inflatie en langere levertijden werken ook door in opdrachten die de gemeente bij derden uitzet. We houden er rekening mee dat we voorlopig met schaarste te maken zullen hebben.

De kosten binnen het sociaal domein blijven een groot punt van zorg en aandacht. We spannen ons met ketenpartners in om zorggebruik en -kosten te laten stabiliseren. Ook landelijk is er een lobby vanuit de VNG en G40 welke moet bijdragen aan oplossingen voor aanhoudende financiële problemen binnen het sociaal domein.

Gemeenschappelijke regelingen

Enkele verbonden partijen hebben een aangepaste begroting 2023 aangeleverd. Aangezien bij de opmaak van deze Voorjaarsnota deze voorstellen nog niet terbesluitvorming aan het college en de raad zijn aangeboden zijn de effecten hiervan nog niet in deze Voorjaarsnota opgenomen.

Sturen op financiën

De extra middelen die we met de september- en decembercirculaire 2022 van het rijk hebben ontvangen, stellen ons slechts in staat om een marginaal deel van van de extra kosten door de hoge inflatie op te vangen. Door de hoge inflatie en onzekerheid vanuit het rijk zijn we nog niet in een rustig vaarwater gekomen.

We zien dat bij onze verbonden partijen, maar ook bij maatschappelijke organisaties, in het afgelopen jaar bedragen zijn overgehouden, maar dat voor de komende jaren de kosten sterk toenemen. We blijven scherp en kritisch op de taken die zij uitvoeren, de resultaten en de bijbehorende (extra) kosten.

Binnen het sociaal domein zien we een fors tekort. Met name Jeugd en de Wmo zijn taakvelden waar de kosten de afgelopen jaren steeds verder zijn gestegen. Dit is overigens een landelijk beeld. Voor jeugd geldt dat de hogere kosten worden veroorzaakt door een toename van het aantal jeugdigen in hulp (doordat de instroom doorzet en de uitstroom stopt blijven jeugdigen langer in zorg) en de intensiteit van de ingezette jeugdhulp. Bij de Wmo heeft de invoering van het abonnementstarief gezorgd voor een stijging in de kosten door de laagdrempelige toegang. Begin mei heeft het kabinet daarom aangekondigd in 2025 volledig afscheid te nemen van het abonnementstarief voor de Wmo.

1 Leeswijzer

Voor u ligt de Voorjaarsnota 2023, deze tussenrapportage is gebaseerd op de financiële verordening 2020. In deze rapportage wordt allereerst het totale saldo van baten en lasten weergegeven. Vervolgens wordt een overzicht van de raadsbesluiten gegeven. Daarna worden per programma de baten en lasten weergegeven en tenslotte is een overzicht opgenomen van de reserves en de mutaties in het gemeentefonds.

Bij de programma's vindt u in de kolom 'Wijzigingen VJN 2023' bij het eindtotaal een bedrag wat extra is opgenomen in de Voorjaarsnota. Verschuivingen binnen programma's en/of producten zijn gerubriceerd als technische mutaties. In de toelichtingen van de afwijkingen zijn bedragen met een - teken ervoor extra lasten of lagere baten en geven een negatief effect op het resultaat weer, positieve bedragen betekenen extra baten of lagere lasten en geven een positief resultaat.

Alle college- en raadsbesluiten zijn meegenomen vanaf 1 september 2022 t/m 1 april 2023. De besluiten voor 1 september 2023 zijn onderdeel van de begroting 2023-2026.

De aanvragen met een afwijking kleiner dan € 10.000 (positief en negatief) zijn niet toegelicht in de tekstblokken bij de programma's.

De nummering bij de tekstblokken in de programma's corresponderen met de programma-onderdelen in de tabellen.

2 Totale saldo van de baten en lasten

bedragen x € 1.000

	Primitieve Begroting 2023	Raadsbesluit	Technische wijzigingen	Wijzigingen VJN 2023	Bijgestelde begroting 2023
Resultaat per programma					
1 Jeugd en Onderwijs	-9.739	-	-	-585	-10.324
2 Zorg en Welzijn	-12.986	-	0	-386	-13.371
3 Beheer Openbare Ruimte en Milieu	-3.565	-	-	-68	-3.634
4 Economie	-850	-	-	-50	-900
5 Ruimtelijke Ordening, Wonen, Gebiedsontwikkeling en Mobiliteit	-2.048	-	-	-166	-2.214
6 Sport, Cultuur & Erfgoed	-2.121	-	-	169	-1.952
7 Duurzaamheid	-508	-	-	49	-459
8 Veiligheid en Handhaving	-2.299	-	-	-98	-2.397
9 Bedrijfsvoering en Financiën	34.193	-24	-	-1.045	33.123
Resultaat	76	-24	0	-2.181	-2.128

De uitkeringen via het gemeentefonds vallen in programma 9 en hiermee compenseren we deels de uitgaven op de diverse overige programma's.

Het saldo van -/- € 2.128.000 ontstaat na verwerking van alle bijstellingen van de budgetten.

3 Budgetoverhevelingen

In de Jaarrekening 2022 zijn de overhevelingsverzoeken opgenomen. Op het moment dat deze Voorjaarsnota 2023 wordt vastgesteld, is de Jaarrekening 2022 nog niet vastgesteld. De overhevelingsverzoeken van 2022 naar 2023 zijn om deze reden niet opgenomen in deze Voorjaarsnota.

4 Technische mutaties

In deze Voorjaarsnota zijn de zogenaamde technische mutaties opgenomen. Dit zijn mutaties die per saldo nul zijn en alleen betrekking hebben op verschuivingen binnen producten en/of programma's.

5 Overzicht goedgekeurde raadsbesluiten

In de periode na het vaststellen van de Begroting 2023-2026 zijn onderstaande raadsbesluiten genomen met een financieel effect met betrekking tot 2023. Deze effecten zijn in deze Voorjaarsnota opgenomen.

Programma	Onderwerp	Datum Raad	dekking	2023	Incidenteel/ structureel
9. Bedrijfsvoering en Financiën	Bijdrage gemeente Wijk bij Duurstede aan Giro555 t.b.v. aardbeving in Turkije en Syrië	21-3-2023		-24.000	I
5. Ruimtelijke Ordening, Wonen, Gebiedsontwikkeling en Mobiliteit	Kaders Flexwoningen Het Kleine Ros, Trekweg 1, Budget van € 950K in 2023.	23-5-2023 *		-950.000	I
5. Ruimtelijke Ordening, Wonen, Gebiedsontwikkeling en Mobiliteit	Kaders Flexwoningen Het Kleine Ros, Trekweg 1, Dekking subsidie, bouwleges, reserve stedelijke vernieuwing van € 950K in 2023.	23-5-2023 *		950.000	I
5. Ruimtelijke Ordening, Wonen, Gebiedsontwikkeling en Mobiliteit	Haalbaarheidsonderzoek naar flexwoningen op de gemeentewerf	23-5-2023 *		-86.000	I
5. Ruimtelijke Ordening, Wonen, Gebiedsontwikkeling en Mobiliteit	Haalbaarheidsonderzoek naar flexwoningen op de gemeentewerf, dekking BR Stedelijke Vernieuwing	23-5-2023 *		86.000	I
Totaal				-24.000	

O.b.v. besluiten tot 04-2023

datum* = besluit bij opmaak van VJN 2023 nog niet genomen. Voorstellen hebben geen effect op het resultaat.

6 Baten lasten per programma

In de volgende pagina's zijn de programma's verder uitgewerkt. Hierin zijn de baten, lasten en mutaties per programma weergegeven.

6.1 Programma 1 - Jeugd en Onderwijs

Baten en lasten

bedragen x € 1.000

1 Jeugd en Onderwijs	Primitieve Begroting 2023	Raadsbesluit	Technische wijzigingen	Wijzigingen VJN 2023	Bijgestelde begroting 2023
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
1.1 Jeugdzorg	-7.476			-585	-8.062
1.2 Huisvesting onderwijs	-1.690				-1.690
1.3 Leerplicht	-971				-971
1.4 Kind en jeugdvoorzieningen	-108				-108
1.5 Algemeen Jeugd	-70				-70
Totaal Lasten	-10.316	-	-	-585	-10.901
Baten					
1.1 Jeugdzorg					-
1.2 Huisvesting onderwijs	439				439
1.3 Leerplicht	236				236
1.4 Kind en jeugdvoorzieningen					-
1.5 Algemeen Jeugd					-
Totaal Baten	675	-	-	-	675
Saldo van baten en lasten	-9.641	-	-	-585	-10.226
Mutatie reserves					
Toevoegingen	-98				-98
Onttrekkingen					-
Mutatie reserves	-98	-	-	-	-98
Resultaat	-9.739	-	-	-585	-10.324

Bijzonderheden programma

De kosten van de jeugdzorg lopen nog steeds op, dit blijft een risico. Het is en blijft een open einderegeling waarbij ook nog de gemeente niet de enige de verwijzer is naar Jeugdhulp. Met de wijziging in de Voorjaarsnota is het budget voor de jeugdzorg in lijn gezet met de werkelijke kosten van 2022. De urgentie wordt breed gevoeld, ook bij de (keten)partners. Samen spannen we ons in om de kosten niet verder te laten stijgen op die onderdelen waar onze invloed wel zit. Om meer grip op de uitgaven in het sociaal domein te krijgen hebben wij een sturingsprogramma in gang gezet dat zich richt op sturing op korte en lange termijn, en waarin zowel beleid als processen onder de loep worden genomen. We gaan steviger sturen op de versterking van het gewone leven van kinderen, jongeren en gezinnen. Als er specialistische hulp ingezet moet worden, dan zo passend en kort mogelijk, met een helder geformuleerd doel.

De regeling voor het regelvrij ondersteunen van Jeugd wordt komende periode onder de loep genomen om het risico op overschrijding te mitigeren.

Toelichting afwijkingen

1.1 Jeugdzorg - jeugdhulp
Financiële afwijking - € 563.389, bestaande uit: Jeugdhulp begeleiding - € 530.953 Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd € 167.564 Correctie ingeboekte besparing kentering jeugd - € 200.000
Toelichting Het budget van jeugdzorg is aangepast op basis van : - De gerealiseerde kosten zoals die uit de Jaarrekening 2022 voor jeugdhulp gemaakt zijn - De prognoses 2023 SVMN, Vierkant Verblijf en Yeph De stijging van het budget 2023 is voornamelijk het gevolg van: - Stijging van de kosten in het Vierkant Verblijf. Het aantal kinderen met jeugdhulp met verblijf daalt. We doen meer om te voorkomen dat kinderen naar een verblijfsinstelling moeten. Dit leidt tot meer ambulante hulp maar wel vaak langdurig en intensief. Door de wijziging van het woonplaatsbeginsel is er een administratieve verschuiving geweest. Het aantal kinderen in een pleeggezin is voor onze gemeente teruggelopen en het aantal kinderen in een verblijfsvoorziening is toegenomen. De kosten voor een jeugdige in verblijf zijn veel hoger dan pleegzorg. - Kosten voor dyslexie en respijtzorg. Bij een vermoeden van dyslexie verwijzen basisscholen via Stichting Binding of de huisarts door naar een jeugdhulpaanbieder. In 2022 zijn meer kinderen doorverwezen dan voorzien.

1.1 Jeugdzorg - SAVE**Financiële afwijking**

- € 21.903

Toelichting

Door indexering en caseloadverlichting is het subsidiebedrag 2023 voor Samen Veilig Midden-Nederland op ongeveer hetzelfde niveau als in 2022. Om jeugdbeschermers meer tijd voor een gezin te geven, hebben de bovenregionaal samenwerkende gemeenten voor 2023 geld beschikbaar gesteld voor een caseloadverlichting van 10%. Dit betekent dat de jeugdbeschermers minder casussen hebben en met meer tijd ook meer kwaliteit kunnen bieden. Verder is de aanvraag 2023 niet gebaseerd op de productie 2022 maar op de aanvraag 2022.

We hadden eigenlijk een daling van de subsidieaanvraag verwacht omdat een deel van de taken van Samen Veilig Midden-Nederland wordt verschoven naar de lokale teams (Stichting Binding). Het gaat hier om de taken die meer in het preventieve veld liggen.

6.2 Programma 2 – Zorg en Welzijn

Baten en lasten

bedragen x € 1.000

2 Zorg en Welzijn	Primitieve Begroting 2023	Raadsbesluit	Technische wijzigingen	Wijzigingen VJN 2023	Bijgestelde begroting 2023
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
2.1 WMO	-4.537		30	-268	-4.775
2.2 Gezondheidszorg	-1.519		-83	-	-1.602
2.3 Inclusie (integratie, toegankelijkheid en diversiteit)	-19				-19
2.4 Beschermd wonen	-3			-	-3
2.5 Participatie (inclusief schuldenaanpak)	-8.470		-74	-126	-8.670
2.6 Algemeen Zorg en Welzijn	-2.734		127	-303	-2.910
Totaal Lasten	-17.283	-	0	-697	-17.979
Baten					
2.1 WMO	142				142
2.2 Gezondheidszorg					-
2.3 Inclusie (integratie, toegankelijkheid en diversiteit)					-
2.4 Beschermd wonen					-
2.5 Participatie (inclusief schuldenaanpak)	4.172				4.172
2.6 Algemeen Zorg en Welzijn				248	248
Totaal Baten	4.314	-	-	248	4.562
Saldo van baten en lasten	-12.969	-	0	-449	-13.417
Mutatie reserves					
Toevoegingen	-988				-988
Onttrekkingen	971			63	1.034
Mutatie reserves	-17	-	-	63	46
Resultaat	-12.986	-	0	-386	-13.371

Bijzonderheden programma

Om meer grip op de uitgaven in het sociaal domein te krijgen hebben wij een sturingsprogramma in gang gezet dat zich richt op sturing op korte en lange termijn, en waarin zowel beleid als processen onder de loep worden genomen.

Buig

In 2022 is het budget voor de BUIG naar beneden bijgesteld. De voorlopige beschikking voor het BUIG budget 2023 vanuit het rijk is in de Begroting meegenomen. Het rijk stelt later dit jaar nogmaals de voorlopige beschikking 2023 bij. Daarnaast is er een aantal onzekerheden hoe de uitgaven van BUIG zich zullen ontwikkelen. Deze aanpassingen zullen we opnemen in de Najaarsnota. Dit kan zowel voor- als nadelig zijn.

Bijdrage participatiebudget

De bijdrage participatiebudget naar de regio kan worden herschikt naar aanleiding van een analyse van inbreng en bestedingen. Dit kan een nadelig effect hebben op de inbreng van de gemeente. Er is een gesprek gaande met de vier andere gemeenten in de regio Zuid-Oost Utrecht over dit onderwerp.

Toelichting afwijkingen

2.1 Wmo - wonen
Financiële afwijking - € 20.000
Toelichting We begroten steeds scherp aan de wind. De realiteit is wisselend met deze open einderegeling. Om die reden stellen we de begroting bij.

2.1 Wmo - begeleiding individueel
Financiële afwijking - € 206.000
Toelichting We begroten steeds scherp aan de wind. De realiteit is wisselend met deze open einderegeling. De indexering bedraagt meer dan begroot en daarnaast blijft het aantal cliënten groeien. Dit betreft een wettelijke taak vanuit de Wmo. Om die reden stellen we de begroting bij.

2.1 Wmo - begeleiding groep
Financiële afwijking - € 42.000
Toelichting We begroten steeds scherp aan de wind. De realiteit is wisselend met deze open einderegeling. De indexering bedraagt meer dan begroot en er is groei in aantal cliënten vanwege vergrijzing. Nieuw bedrag: € 420.000. Dit betreft een wettelijke taak vanuit de Wmo. Om die reden stellen we de begroting bij.

2.4 Beschermd wonen
Financiële afwijking - € 61.696 € 61.696 dekking uit ontvangen budget lokaal maatwerk vanuit centrumgemeente Utrecht
Toelichting Deze extra inkomsten hebben betrekking op de doordecentralisatie Beschermd Wonen. De uitvoering van Beschermd Wonen wordt vanaf 2023, in 10 jaar tijd, geleidelijk aan verlegd van centrumgemeente Utrecht naar de lokale gemeenten. Zo ook de financiën die hiermee gemoeid zijn.

2.5 Participatie - maatschappelijke begeleiding vluchtelingen**Financiële afwijking**

- € 21.623

Toelichting

De taakstelling voor het huisvesten van vergunninghouders is in 2023 flink verhoogd. Voor de eerste helft van 2023 bedraagt dit 29 personen. Voor de tweede helft van 2023 is de taakstelling nog niet bekend, we verwachten dat het aantal vergelijkbaar is. Dit betekent een benodigde extra inzet voor de Vluchtelingenwerkgroep, die de maatschappelijke begeleiding uitvoert. Voor de uitvoering van de Wet inburgering krijgen we van het rijk een specifieke uitkering. De RDWI voert deze wet voor een groot deel uit. Het restant kan eventueel ter dekking dienen voor dit budget.

2.5 Participatie - maatschappelijke begeleiding vluchtelingen**Financiële afwijking**

- € 35.300

Toelichting

Dit budget is administratief niet goed verwerkt in de Begroting 2023. Er zijn inkomsten geraamd uit de specifieke uitkering inburgering die niet thuishoort op dit budget. Dit moet worden gecorrigeerd. De uitgaven die ten laste van dit budget worden geboekt (zoals tolkosten, abonnement Vluchtweb) hebben geen relatie met de Wet inburgering.

2.5 Participatie - Leefgeld ontheemden Oekraïne**Financiële afwijking**

- € 176.550

€ 176.550 dekking uit SPUK leefgeld ontheemden Oekraïne

Toelichting

Op 1 december 2022 en op 1 februari 2023 is een aantal wijzigingen in de Regeling opvang ontheemden Oekraïne (RooO) in werking getreden. De zogenaamde leefgeldregeling maakt hiervan deel uit. De RDWI voert deze Regeling uit voor de gemeenten in Zuid-Oost Utrecht. Er is een voorlopige raming voor 2023 gemaakt. De totale uitvoeringskosten voor 2023 (bij gelijkblijvende aantallen) worden voor de vijf gemeenten gezamenlijk geschat op € 634.000,- (met 2 PM-posten). Voor 2023 worden de uitvoeringskosten voor de gemeente Wijk bij Duurstede geschat op € 176.550. Ook in 2023 (net als in 2022) is er een specifieke uitkering (SPUK) waaruit de kosten gedekt kunnen worden.

2.5 Participatie - Ondersteuningsmaatregel**Financiële afwijking**

- € 63.420

€ 63.420 dekking uit Egalisatiereserve lokaal minimabeleid

Toelichting

Op 8 november 2022 is er een motie aangenomen met als onderwerp het ondersteunen van ondernemers en inwoners met stijgende (energie)kosten. Ter uitvoering van deze motie is de eenmalige ondersteuningsmaatregel in 2022 opengesteld voor de inkomensgroep tussen 121 en 150% van het sociaal minimum als tegemoetkoming in de stijgende kosten van o.a. energie. De inwoners met een inkomen tot 120% werden uitgesloten van de regeling omdat zij al de energietoeslag in 2022 en 2023 kunnen aanvragen.

De middelen werden gedekt uit de Egalisatiereserve lokaal minimabeleid. De ondersteuningsmaatregel, in de vorm van een tegoed van €300 op de KlantenSpaarPas, kon tot en met 31 december 2022 aangevraagd worden.

Uit de themabijeenkomst die in januari gehouden is, werd de wens kenbaar gemaakt deze ondersteuningsmaatregel te verlengen tot en met 31 mei 2023.

2.6 Algemeen Zorg en Welzijn - Brede SPUK

Financiële afwijking

- € 240.704

€ 240.704 dekking uit brede SPUK

Toelichting

De SPUK-regeling maakt het voor gemeenten mogelijk stevig en meer in samenhang in te zetten op preventie. De SPUK-regeling bundelt geldstromen die zich richten op het stimuleren van gezondheid, sport en bewegen, preventie en het versterken van de sociale basis. Daarmee worden afspraken gefinancierd die zijn gemaakt het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). GALA vraagt extra aandacht voor het terugdringen van vermijdbare gezondheidsverschillen bij kwetsbare groepen.

Deze spuk is in 2 delen in de Voorjaarsnota opgenomen. Het andere deel is opgenomen onder programma 6.1 Sport en Bewegen.

2.6 Algemeen Zorg en Welzijn - inzet POK gelden

Financiële afwijking

- € 55.000

Toelichting

De stijgende lijn van jeugdhulpgebruik en -kosten ombuigen, komen tot betere, integrale oplossingen voor jeugdigen en gezinnen en ruimte creëren in de caseload van de medewerkers. Doel van de werkwijze is om te komen tot betere sturing op en tot een afname van de instroom en een toename van de uitstroom.

Voor besteding van de POK-gelden (Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslagen (POK)) is er middels een collegebesluit gevraagd om dit te besteden aan het dataplatform Aspectu. Hiermee willen we sturen op passende inzet van en tijdige uitstroom uit hulp.

6.3 Programma 3 – Beheer Openbare Ruimte en Milieu

Baten en lasten

bedragen x € 1.000

3 Beheer Openbare Ruimte en Milieu	Primitieve Begroting 2023	Raadsbesluit	Technische wijzigingen	Wijzigingen VJN 2023	Bijgestelde begroting 2023
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
3.1 Afvalverwijdering	-2.649				-2.649
3.2 Straatreiniging en gladheidsbestrijding	-381				-381
3.3 Riolering	-1.682			-10	-1.692
3.4 Openbaar groen (incl. speeltuinen en begraafplaatsen)	-2.683			-177	-2.859
3.5 Weg- en waterwegen	-2.261			-22	-2.284
3.6 Milieu (bodem, waterkwaliteit, geluid) en natuur	-780			-15	-795
Totaal Lasten	-10.436	-	-	-224	-10.660
Baten					
3.1 Afvalverwijdering	3.376				3.376
3.2 Straatreiniging en gladheidsbestrijding					-
3.3 Riolering	2.935				2.935
3.4 Openbaar groen (incl. speeltuinen en begraafplaat	232				232
3.5 Weg- en waterwegen	147				147
3.6 Milieu (bodem, waterkwaliteit, geluid) en natuur	12				12
					-
Totaal Baten	6.702	-	-	-	6.702
Saldo van baten en lasten	-3.734	-	-	-224	-3.958
Mutatie reserves					
Toevoegingen	-42				-42
Onttrekkingen	210			156	366
Mutatie reserves	169	-	-	156	325
Resultaat	-3.565	-	-	-68	-3.634

Bijzonderheden programma

Binnen de diverse domeinen zien we extra druk ontstaan op het budget door forse prijsstijgingen vaak ingegeven door schaarste. Binnen het ruimtelijke domein komen hier naast de loonkosten ook de schaarste van grondstoffen en capaciteit bij onderaannemers en enigneersbureaus bij. Voor 2023 is de impact van de prijsstijgingen en uitstel van activiteiten in de begroting opgenomen. De kosten zijn in lijn met het vastgestelde Beeldkwaliteitsplan (BKP).

De Broekweg is in slechte staat en eigenlijk te smal voor het zware verkeer wat er overheen rijdt. Op dit moment loopt een onderzoek naar de mogelijke opties: herstellen, vervangen of vervangen én verbreden. Voor de laatste twee opties zijn de beschikbare middelen waarschijnlijk ontoereikend.

Toelichting afwijkingen

3.3 Riolering - Vijzelgemaal
Financiële afwijking - € 10.235 € 10.235 dekking uit bestemmingsreserve Onderhoud gebouwen
Toelichting In 2022 is opdracht gegeven voor herstel en het buitenschilderwerk van de gevels van het vijzelgemaal. Er is in 2022 pas 1 termijn betaald en het vervolg van de werkzaamheden wordt in het voorjaar van 2023 voortgezet. Het restantbedrag is in 2022 teruggestort naar de reserve Onderhoud gebouwen en moet in 2023 weer aangewend worden voor het uitvoeren van de resterende werkzaamheden.

3.4 Openbaar groen - vrijgeven bestemmingsreserve
Financiële afwijking - € 107.000 € 107.000 Dekking uit bestemmingsreserve BOR
Toelichting Met het opheffen van de IBOR voorziening in 2020 is er een Bestemmingsreserve BOR gevormd voor diverse werkzaamheden op groen-gebied die nog uitgevoerd moesten worden. Deze werkzaamheden hadden geen directe haast en zijn inmiddels voorbereid De afgelopen 3 jaar zijn zieke bomen wel omgezaagd, maar zijn de boomstobben niet gerooid en zijn er geen nieuwe bomen geplaatst. In 2023 is gestart met een groot project om zieke bomen te verwijderen, te rooien en nieuw te planten. Gelijktijdig met dit project willen we ook de stobben van de wel omgezaagde bomen uit 2021 en 2022 verwijderen en nieuwe bomen terugplanten. De werkzaamheden voor wortelopdruk en het achterstallig onderhoud groenonderhoud en renovaties worden zoveel mogelijk gelijktijdig uitgevoerd met de grote reconstructies van het bosplantsoen. In de bestemmingsreserve zijn de volgende bedragen gereserveerd: Wortelopdruk, renovaties integraal grijs en groen: € 40.000 Vervanging Essen en Kastanjes, boomziektes: € 42.000 Achterstallig onderhoud groenonderhoud bestek, renovaties: € 25.000

3.4 Openbaar groen - mooier groen

Financiële afwijking

- € 50.000

Toelichting

In de Kadernota 2019 en Begroting 2019 is een meerjarig budget voor 'Mooier Groen' opgenomen. Dit was voor een betere kwaliteit en betere beleving van het openbaar groen. Het oplopend budget (naar € 100.000 per 2023) is niet juist doorgevoerd in de meerjarenbegroting. Hierdoor is er € 50.000 te weinig opgenomen in het budget 2023 en volgende jaren.

3.4 Openbaar groen - begraafplaatsen

Financiële afwijking

- € 28.400

Toelichting

Het huidige budget van de begraafplaatsen staat in de Begroting exclusief BTW. De BTW kan echter niet worden terug gevorderd voor de onderhoudswerkzaamheden op begraafplaatsen. De facturen worden geboekt inclusief BTW, waardoor jaarlijks een tekort ontstaat. Afgelopen jaren is dit tekort incidenteel gedekt uit niet gebruikt geld van het onderhoudsbudget, dat eigenlijk bedoeld was voor het grootschalig ruimen van graven. Graven worden vanaf 2023 wel periodiek geruimd, waardoor deze ruimte niet meer aanwezig is.

3.4 Openbaar groen - boomonderhoud

Financiële afwijking

- € 58.500

+ € 39.000 Dekking uit bestemmingsreserve BOR

Toelichting

In Wijk bij Duurstede staan ruim 2.300 stuks essen. Een groot deel van deze bomen is aangetast door de essentaksterfte. Vanaf 2017 worden de essen jaarlijks geïnspecteerd. De afgelopen twee jaar versnelt de ziekte en sterven steeds meer essen af. Ook komt de kastanjabloedingsziekte voor bij kastanjabomen. Essentaksterfte en kastanjabloedingsziekte veroorzaken het afsterven van bomen. Deze bomen vervangen we individueel of per rij. De verwachting is dat er gemiddeld over de komende 15 jaar 144 bomen per jaar vervangen zullen moeten worden. Een groot deel van deze bomen wordt vervangen als onderdeel van een integraal project. Hiervoor is al geld beschikbaar in de vervangingsbudgetten. Het gaat om de bomen die niet als onderdeel van een integraal project vervangen kunnen worden. Voor 2023 is dit aantal bepaald op 65 stuks à € 900 per stuk. Eind 2023 wordt op basis van een nog lopend onderzoek een plan gemaakt voor de uitval van de essen en kastanjabomen voor de komende jaren en wat de financiële gevolgen hiervan zijn.

Binnen Bestemmingsreserve BOR is na de genoemde onttrekking (zie 3.4) van € 107.000 nog een restant over van € 39.000. Voorstel is om dit te benutten als gedeeltelijke dekking voor deze uitgaven.

3.4 Openbaar groen - kapitaallasten**Financiële afwijking**

€ 67.230

Toelichting

Afschrijving over nieuwe investeringen vindt plaats in het jaar na oplevering. Doordat niet alle begrote investeringen in 2022 gerealiseerd waren, start de afschrijving later dan begroot. Ook zijn in de gereedmelding van projecten per jaareinde 2022, verschillen tussen beschikbaar gesteld krediet en realisatie. Hierdoor ontstaat er een mutatie in de begrote kapitaallasten.

3.5 Weg- en waterwegen - bruggen en damwanden**Financiële afwijking**

- € 30.000

Toelichting

De oude kademuur aan de Langbroekerdijk gelegen tussen de Provinciale weg N227 en de Brinkbrug (tegenover restaurant Torbijn) is over een lengte van ongeveer 40 meter aan het verzakken. Begin maart 2023 is er een grote scheur in de muur ontstaan en is de muur enkele centimeters geweken richting het water, maar ook naar beneden. Om de veiligheid te waarborgen zijn er noodmaatregelen getroffen door de weg voor de helft af te zetten waardoor de verkeersbelasting door zwaar vrachtverkeer op de kademuur aanzienlijk is verminderd.

Momenteel wordt de kademuur gemonitord met sensoren. De inschatting voor de te nemen en lopende noodmaatregelen bedraagt € 30.000.

Voor het onderzoek en uitvoering van herstel wordt binnen deze Voorjaarsnota ook een krediet aangevraagd.

3.5 Weg- en waterwegen - groot onderhoud wegen**Financiële afwijking**

- € 55.000

Toelichting

Op de Wijkerweg tussen huisnummer 1 en 23 is schade ontstaan aan het asfalt, met name aan de fietssuggestiestrook. Ook de naastgelegen gootconstructie voert het regenwater niet goed meer af. De schade is ontstaan door kleine schades in het asfalt die met vorst zijn opengebrosen (vorstschade). De werkzaamheden zijn onvoorzien en niet opgenomen in de planning en onderhoudsbudgetten en moeten voor de verkeersveiligheid wel worden uitgevoerd.

3.5 Weg- en waterwegen - kapitaallasten**Financiële afwijking**

€ 62.739

Toelichting

Afschrijving over nieuwe investeringen vinden plaats in het jaar na oplevering. Doordat niet alle begrote investeringen in 2022 gerealiseerd waren, start de afschrijving later dan begroot. Ook zijn in de gereedmelding van projecten per jaareinde 2022, verschillen tussen beschikbaar gesteld krediet en realisatie. Hierdoor ontstaan er mutatie in de begrote kapitaallasten.

3.6 Milieu en natuur - uitvoeringsprogramma Groenstructuurplan**Financiële afwijking**

- € 15.000

Toelichting

In de Begroting 2023 is € 10.000,- opgenomen voor het opstellen van het uitvoeringsprogramma van het Groenstructuurplan (groenvisie) uit 2018). Er zijn meerdere offertes opgevraagd en beoordeeld. Daaruit is gebleken dat te krap is geraamd bij de aanvraag van het budget.

Het niet opstellen van het uitvoeringsprogramma leidt er toe dat er geen verder uitwerking kan plaatsvinden van de visie. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om het vergroten van de biodiversiteit in onze maaibestekken.

Daarnaast willen we ook graag een participatietraject toevoegen omdat dit de kwaliteit van het uitvoeringprogramma en de onderliggende projecten vergroot. Ook leidt participatie tot vergroting van de mede verantwoordelijkheid van de inwoners.

6.4 Programma 4 – Economie

Baten en lasten

bedragen x € 1.000

4 Economie	Primitieve Begroting 2023	Raads- besluit	Technische wijzigingen	Wijzigingen VJN 2023	Bijgestelde begroting 2023
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
4.1 Economie - beheer en acquisitie werkgelegenheid	-428			-25	-453
4.2 Stadspromotie, recreatie, toerisme & evenementen	-486			-25	-511
Totaal Lasten	-914	-	-	-50	-964
Baten					
4.1 Economie - beheer en acquisitie werkgelegenheid	19				19
4.2 Stadspromotie, recreatie, toerisme & evenementen	52				52
Totaal Baten	71	-	-	-	71
Saldo van baten en lasten	-843	-	-	-50	-893
Mutatie reserves					
Toevoegingen	-7				-7
Onttrekkingen	1				1
Mutatie reserves	-7	-	-	-	-7
Resultaat	-850	-	-	-50	-900

Bijzonderheden programma

Er zijn op dit moment geen bijzonderheden binnen dit programma.

Toelichting afwijkingen

4.2 Stadspromotie, recreatie, toerisme & evenementen - stadshaven
Financiële afwijking - € 25.000
Toelichting We ronden het Bestemmingsplan Stadshaven incl. Beeld Kwaliteits Plan af. De huidige overeenkomst havenbeheer en -exploitatie wordt aangepast naar de geldende Wet- en regelgeving en de huidige behoeften van partijen.

4.2 Stadspromotie, recreatie, toerisme & evenementen - verlichting

Financiële afwijking

- € 25.000

Toelichting

Kerstverlichting (en versieringen) in de binnenstad zijn deel van de beleving van de stad voor bezoekers en inwoners. Het zorgt voor een aantrekkelijk gebied waar het prettig winkelen en wonen is. De kosten van de verlichting (zowel aanschaf als onderhoud) worden gedragen door ondernemers (winkeliersvereniging i.s.m. ondernemersfonds). Momenteel is de controle van de kabels en bevestigingsbeugels aan de orde. Dat dient vanuit veiligheid te gebeuren. Daarnaast is nodig dat de elektriciteitsvoorziening wordt gecontroleerd.

Een goede verlichting en versieringen in de binnenstad past binnen de gemeentelijke beleidsdoelstelling. Daarom:

- Faciliteert de gemeente de winkeliersvereniging met technische kennis en ambtelijke capaciteit bij het herstel en onderhoud van de beugels en kabels. De winkeliersvereniging draagt de kosten voor de controle en waar nodig de kosten voor herstel (via het Ondernemersfonds)
- De gemeente brengt (waar nodig) elektrische aansluitingen aan, zodat de versieringen op de openbare straatverlichting kan worden aangesloten (i.p.v. op particuliere stekkers en verantwoordelijken). Dit is wenselijk voor de veiligheid en brengt gemak en eenheid bij de bediening.

De verlichting dient een publiek belang en beschouwen wij als onderdeel/ samenhangend met de openbare verlichting (in de binnenstad). Het publieke karakter verantwoordt ook de (geringe) electriciteitskosten die door de gemeente worden gedragen.

6.5 Programma 5 – Ruimtelijke ordening, Wonen, Gebiedsontwikkeling en Mobiliteit

Baten en lasten

bedragen x € 1.000

5 Ruimtelijke Ordening, Wonen, Gebiedsontwikkeling en Mobiliteit	Primitieve Begroting 2023	Raadsbesluit	Technische wijzigingen	Wijzigingen VJN 2023	Bijgestelde begroting 2023
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
5.1 Ruimtelijke ordening, incl. aanpak stikstof	-701				-701
5.2 Omgevingswet	-342			-177	-519
5.3 Wonen	-855			-240	-1.095
5.4 Gebiedsontwikkeling en projecten	-17				-17
5.5 Grondzaken, incl. werklocaties	-1.534				-1.534
5.6 Verkeer en parkeren	-617			11	-606
Totaal Lasten	-4.067	-	-	-406	-4.473
Baten					
5.1 Ruimtelijke ordening, incl. aanpak stikstof	50				50
5.2 Omgevingswet					-
5.3 Wonen	568			240	808
5.4 Gebiedsontwikkeling en projecten					-
5.5 Grondzaken, incl. werklocaties	2.195				2.195
5.6 Verkeer en parkeren	127				127
Totaal Baten	2.940	-	-	240	3.180
Saldo van baten en lasten	-1.127	-	-	-166	-1.294
Mutatie reserves					
Toevoegingen	-1.127				-1.127
Onttrekkingen	206				206
Mutatie reserves	-921	-	-	-	-921
Resultaat	-2.048	-	-	-166	-2.214

Bijzonderheden programma

(Flex)woningen

De woonopgave voor onze gemeente is groot. De groei van de bevolking en de huidige wachtlijst voor met name sociale huurwoningen maken duidelijk dat er tot 2030 plancapaciteit nodig is van minimaal 1.200 woningen. Om dit te realiseren zijn ook forse investeringen nodig in de infrastructuur. Het gaat hier bijvoorbeeld om adequate OV-verbindingen, veilige fietsroutes en goede wegen.

Voor de realisatie van de woon -en mobiliteitsopgave zijn we mede afhankelijk van keuzes die op provinciaal en rijksniveau worden gemaakt. We blijven met de provincie en U10 in constructief overleg om zo de juiste maatregelen door te kunnen voeren in het belang van onze gemeente. We

zetten in op de bouw van flexwoningen en de verdere ontwikkeling van de Geer III en inbreidingslocaties zoals het Wijkhuis, het Oude Postkantoor en het voormalige kantoor van Viveste.

Omgevingswet

De invoeringsdatum van de omgevingswet is nu 1 januari 2024. Dan start een transitiefase die een andere manier van werken vraagt. In 2023 is de gemeente volop in voorbereiding, waarbij de minimale vereisten zoals aangegeven vanuit de VNG de basis vormen voor de invoering.

Toelichting afwijkingen

5.2 Ruimtelijke Ordening, Wonen, Gebiedsontwikkeling en Mobiliteit - Omgevingswet
Financiële afwijking - € 177.000 € 177.000 dekking uit gelden van het rijk (gemeentefonds)
Toelichting De invoeringsdatum van de omgevingswet is nu 1 januari 2024. Hiervoor zijn meer voorbereidingskosten en andere nodig dan begroot in 2023. Dit betreft kosten voor inzet voor capaciteit (vervanging, coördinatie en specialistische inzet) en ICT aanpassingen. Het rijk heeft aangegeven gelden beschikbaar te stellen in de komende circulaire. Op basis van informatiebrief vanuit ministerie d.d. 28-januari 2022 en de toekenning in 2022 wordt er in 2023 € 177.000 door het rijk beschikbaar gesteld. Met deze inkomsten kunnen de aanvullende kosten voor invoering grotendeels gedekt worden.
5.4 Gebiedsontwikkeling en projecten - Flexwoningen tweede locatie
Financiële afwijking - € 240.000 € 240.000 dekking uit gelabelde subsidie
Toelichting Voor realisatie van flexwoningen is eind 2022 een gelabelde subsidie ontvangen voor twee locaties. Voor de tweede locatie betreft dit € 240.000 en dient ingezet worden voor de realisatie van flexwoningen voor eind 2024. Afhankelijk van de uitkomsten van de haalbaarheidsstudie van deze tweede locatie kunnen er flexwoningen gerealiseerd worden met als dekking deze subsidie of zal er terugbetaling van deze subsidie plaatsvinden.
5.6 Verkeer en parkeren - kapitaallasten
Financiële afwijking € 10.765
Toelichting Afschrijving over nieuwe investeringen vinden plaats in het jaar na oplevering. Doordat niet alle begrote investeringen in 2022 gerealiseerd waren, start de afschrijving later dan begroot. Hierdoor ontstaan er mutaties in de begrote kapitaallasten.

5.6 Verkeer en parkeren - bevorderen verkeersveiligheid**Financiële afwijking**

- € 25.921

€ 25.921

Toelichting

In het kader van bevorderen verkeersveiligheid is subsidie aangevraagd en ontvangen als bijdrage in de projectkosten. Dit betreft werkzaamheden, toepassing plateau en rode rijloper, voor verbetering van de fietsoversteek bij Nieuweweg 65.

6.6 Programma 6 – Sport, Cultuur en Erfgoed

Baten en lasten

bedragen x € 1.000

6 Sport, Cultuur & Erfgoed	Primitieve Begroting 2023	Raadsbesluit	Technische wijzigingen	Wijzigingen VJN 2023	Bijgestelde begroting 2023
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
6.1 Sport en bewegen	-1.131			-2	-1.133
6.2 Kunst en cultuur	-814			37	-777
6.3 Archeologie & erfgoed	-330			9	-321
Totaal Lasten	-2.274	-	-	43	-2.231
Baten					
6.1 Sport en bewegen	15			103	118
6.2 Kunst en cultuur				23	23
6.3 Archeologie & erfgoed	41				41
Totaal Baten	56	-	-	126	182
Saldo van baten en lasten	-2.218	-	-	169	-2.049
Mutatie reserves					
Toevoegingen	-23				-23
Onttrekkingen	120				120
Mutatie reserves	97	-	-	-	97
Resultaat	-2.121	-	-	169	-1.952

Bijzonderheden programma

Er zijn op dit moment geen bijzonderheden binnen dit programma.

Toelichting afwijkingen

6.1 Sport en bewegen – Brede SPUK Combinatiefuncties
Financiële afwijking
€ 102.634
Toelichting
De SPUK-regeling maakt het voor gemeenten mogelijk stevig en meer in samenhang in te zetten op preventie. De SPUK-regeling bundelt geldstromen die zich richten op het stimuleren van gezondheid, sport en bewegen, preventie en het versterken van de sociale basis. Daarmee worden afspraken gefinancierd die zijn gemaakt het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). GALA vraagt extra aandacht voor het terugdringen van vermijdbare gezondheidsverschillen bij kwetsbare groepen. Dit onderdeel van de SPUK dekt het huidige budget voor combinatiefuncties. Deze spuk is in 2 delen in de Voorjaarsnota opgenomen. Het andere deel is opgenomen onder programma 2.6 Algemeen Zorg en Welzijn.

--

6.2 Kunst en cultuur - Informatiepunten Digitale Overheid (IDO)
--

Financiële afwijking

€ 23.004

Toelichting

Gemeenten zijn per 2023 financieel verantwoordelijk voor de Informatiepunten Digitale Overheid. Ze nemen de taak van de Koninklijke Bibliotheek over als subsidieverstrekker. In de Begroting 2023-2026 is opgenomen dat er vanuit het rijk geld komt voor de IDO's. Op dat moment waren nog niet de volledige regeling en bedrag bekend, inmiddels wel. Het bedrag dat wij ontvangen is € 23.004. Het budget voor de IDO's wordt jaarlijks uitgekeerd aan de gemeente. In februari heeft het ministerie van BZK de beschikking gestuurd en op 22 maart 2023 is de SPUK overgemaakt.
--

6.2 Kunst en cultuur - kapitaallasten
--

Financiële afwijking

€ 36.884

Toelichting

Afschrijving over nieuwe investeringen vinden plaats in het jaar na oplevering. Doordat niet alle begrote investeringen in 2022 gerealiseerd waren, start de afschrijving later dan begroot. Hierdoor ontstaan er mutatie in de begrote kapitaallasten.

6.7 Programma 7 - Duurzaamheid

Baten en lasten

bedragen x € 1.000

7 Duurzaamheid	Primitieve Begroting 2023	Raadsbesluit	Technische wijzigingen	Wijzigingen VJN 2023	Bijgestelde begroting 2023
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
7.1 Energietransitie	-274				-274
7.2 Warmtetransitie	-266				-266
7.3 Klimaatadaptatie, waterkwaliteit	-85				-85
7.4 Duurzame mobiliteit en schone lucht	-31				-31
7.5 Circulaire economie	-79			49	-30
Totaal Lasten	-735	-	-	49	-686
Baten					
7.1 Energietransitie					-
7.2 Warmtetransitie					-
7.3 Klimaatadaptatie, waterkwaliteit					-
7.4 Duurzame mobiliteit en schone lucht					-
7.5 Circulaire economie					-
Totaal Baten	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	-735	-	-	49	-686
Mutatie reserves					
Toevoegingen	227				227
Onttrekkingen					-
Mutatie reserves	227	-	-	-	227
Resultaat	-508	-	-	49	-459

Bijzonderheden programma

Er zijn op dit moment geen bijzonderheden binnen dit programma.

De ambitie van de gemeente Wijk bij Duurstede is om in 2030 energieneutraal te zijn en het liefst eerder dan 2050 klimaatneutraal. Dit is opgenomen in de raadsagenda 2022-2026. Om dit te realiseren ligt de focus op het uitbreiden van het programma duurzaamheid. Hiervoor is het noodzakelijk om extra personeel aan te nemen of in te huren. Deze kosten worden gedekt door de CDOKE-middelen van het rijk. De verwerking van het budget en de subsidie zijn opgenomen in programma 9.

Toelichting afwijkingen

7.5 Circulaire economie - demontagehal
Financiële afwijking € 49.000
Toelichting In de Begroting is vanaf 2023 structureel € 49.000 opgenomen om een deel van de kosten van de exploitatie van de demontagehal te dekken. Dit bedrag is nodig vanaf het moment dat de nieuwe milieustraat operationeel is en daarmee ook de demontagehal. Vanwege de vertraging van de nieuwbouw van de nieuwe milieustraat en gemeentewerf is het budget in 2023 nog niet nodig.

6.8 Programma 8 – Veiligheid en handhaving

Baten en lasten

bedragen x € 1.000

8 Veiligheid en Handhaving	Primitieve Begroting 2023	Raadsbesluit	Technische wijzigingen	Wijzigingen VJN 2023	Bijgestelde begroting 2023
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
8.1 Openbare orde en veiligheid	-2.320			-98	-2.418
8.2 Vergunningen, toezicht en handhaving					-
8.3 Cybercriminaliteit					-
Totaal Lasten	-2.320	-	-	-98	-2.418
Baten					
8.1 Openbare orde en veiligheid	1				1
8.2 Vergunningen, toezicht en handhaving					-
8.3 Cybercriminaliteit					-
Totaal Baten	1	-	-	-	1
Saldo van baten en lasten	-2.319	-	-	-98	-2.417
Mutatie reserves					
Toevoegingen	-60				-60
Onttrekkingen	80				80
Mutatie reserves	20	-	-	-	20
Resultaat	-2.299	-	-	-98	-2.397

Bijzonderheden programma

Er zijn op dit moment geen bijzonderheden binnen dit programma.

Toelichting afwijkingen

8.1 Openbare orde en veiligheid – voertuig handhaving
Financiële afwijking
- € 11.000
Toelichting
Het leasecontract van de auto van de boa's loopt dit jaar af. Gebleken is dat de in- en opbouw (onder andere bestickering en zwaailicht) niet binnen het leasebedrag past. Daarnaast is expertise ingezet in het aangaan van het nieuwe leasecontract.

8.1 Openbare orde en veiligheid - VRU
--

Financiële afwijking

- € 87.000

Toelichting

Door een wijziging van de maatstaven in het gemeentefonds wordt de verdeling van de deelnemersbijdrage van de VRU aangepast. Deze wijziging is vastgesteld in de gemeenschappelijke regeling van de VRU. Dit heeft een verhoging van de deelnemersbijdrage voor de gemeente Wijk bij Duurstede als gevolg.
--

6.9 Programma 9 – Bedrijfsvoering en Financiën

Baten en lasten

bedragen x € 1.000

9 Bedrijfsvoering en Financiën	Primitieve Begroting 2023	Raadsbesluit	Technische wijzigingen	Wijzigingen VJN 2023	Bijgestelde begroting 2023
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
9.1 Communicatie en inwonersparticipatie	-66				-66
9.2 Publieksdiensten / KCC	-885				-885
9.3 Bedrijfsvoering (inclusief P&O, organisatie ontw., facilitaire zaken, ICT en gemeentelijk vastgoed)	-9.600	-24	-121	-1.775	-11.520
9.4 Financiën en belastingen	-493		113	-10	-390
9.5 Bestuur	-1.346		8	-126	-1.465
9.6 Incidentele ontwikkeling				-177	-177
Totaal Lasten	-12.392	-24	-	-2.088	-14.504
Baten					
9.1 Communicatie en inwonersparticipatie					-
9.2 Publieksdiensten / KCC	370			-13	357
9.3 Bedrijfsvoering (inclusief P&O, organisatie ontw., facilitaire zaken, ICT en gemeentelijk vastgoed)	572			431	1.003
9.4 Financiën en belastingen	44.930			467	45.397
9.5 Bestuur					
9.6 Incidentele ontwikkeling				177	177
Totaal Baten	45.871	-	-	1.062	46.933
Saldo van baten en lasten	33.480	-24	-	-1.026	32.429
Mutatie reserves					
Toevoegingen	-439			-19	-458
Onttrekkingen	1.152				1.152
Mutatie reserves	713	-	-	-19	694
Resultaat	34.193	-24	-	-1.045	33.123

Bijzonderheden programma

Organisatie

Binnen de gemeentelijke organisatie is er al langere tijd disbalans in draagkracht & draaglast. Hoewel er nu inzicht is in de gewenste interventies waarmee de balans hersteld kan worden en hiermee gestart is, zijn de effecten daarvan niet van de ene op de andere dag gerealiseerd. En de effecten zullen ook niet per direct overal voelbaar zijn. Daarnaast verwachten wij nog langere tijd een schaarste op de arbeidsmarkt waardoor vacatures lastig tot zeer moeilijk in te vullen zijn. En dat

vraagt weer om extra capaciteit en inzet van veel medewerkers om dit in de dagelijkse praktijk op te vangen. Hiermee is de zorg over de huidige disbalans nog steeds aan de orde. Een zorg die we met gerichte aandacht voor medewerkers en het maken van keuzes om dingen anders, niet of later te doen proberen te adresseren. Oog en waardering voor de enorme betrokkenheid die er in onze organisatie is dragen er, naast concrete keuzes, ook aan bij dat medewerkers gemotiveerd de draaglast te lijf gaan.

Deze situatie vraagt om continue monitoring wat er nodig is, ook in capaciteit. Op dit moment leidt dit tot een uitbreiding in de formatie op diverse onderdelen wat extra kosten met zich meebrengt (zie ook toelichting afwijkingen).

Gemeentefonds

De nieuwe herverdeling van het gemeentefonds gaat in de toekomst onzekerheden geven. Er is aangegeven dat dit tot aan 2025 geen effect zal hebben. De middelen die we vanuit het rijk ontvangen worden steeds krappere en specifiekere. Door de inflatie stijgen de kosten. De loon- en prijsstijgingen worden normaliter door het rijk gecompenseerd, er ontstaat echter ook meer druk op de rijksbegroting. Het grootste deel van het te ontvangen bedrag van het rijk is het gemeentefonds. Afgelopen jaar zagen we dat het rijk steeds meer gebruik maakt van specifieke uitkeringen (SPUK). Deze uitkeringen beperken de keuzevrijheid van de raad en verhogen de administratieve lasten en kosten van de gemeente.

Een groot aantal gemeentelijke taken wordt gezamenlijk met andere gemeenten uitgevoerd in "verbonden partijen". De reden om deel te nemen aan een verbonden partij is vaak dat door schaalgroottes de (wettelijke) taken beter dan wel goedkoper en met minder kwetsbaarheid uitgevoerd kunnen worden. Deelname aan verbonden partijen is niet altijd een keuze (bijvoorbeeld VRU, GGD). We zien dat bij veel van onze verbonden partijen, maar ook bij maatschappelijke organisaties, in het afgelopen jaar bedragen zijn overgehouden, maar dat zij voor komende jaren meer bijdragen aanvragen. We houden de uit te voeren taken en resultaten kritisch tegen het licht, samen met de daarbij horende kosten en integrale afweging over de inzet van middelen.

Informatiebeheer en informatieveiligheid

Het beheer van toegang tot netwerken en de daarop beschikbare informatie is aan een steeds groter wordend risico onderhevig. Een aantal gemeenten heeft al te maken gehad met cybercriminaliteit op hun netwerken.

Vanuit onze gemeenschappelijke regeling "RID" wordt beleid rondom informatiebeveiliging steeds verder aangescherpt. Door middel van o.a. awareness campagnes zorgen we ervoor dat ook de gebruikers bewust zijn van de risico's. Met de steeds frequenter uitgevoerde cyberaanvallen (denk aan malware, phishingmails etc.) neemt het dreigingsniveau toe. Het voldoende wapenen tegen deze dreiging kan leiden tot extra kosten voor de informatiebeveiliging.

De WOO verplicht ons om informatie actief openbaar te maken en schrijft ook voor op welke manier we dat moeten doen. Dit vraagt om verdere verbetering van onze informatievoorziening en goed en gestructureerd omgaan met onze data. Hierin speelt vooral ook een goede inrichting van het proces- en zaakgericht werken een cruciale rol.

Proces- en zaakgericht werken is een middel om dienstverleningsprocessen en bedrijfsvoeringsprocessen te verbeteren door navolgbaarheid in te bouwen, het gebruik van de verschillende kanalen te optimaliseren en de aanvrager goed te informeren. Het proces is bij de inrichting leidend en de neerslag van de informatie uit de processen moet worden geborgd in het zaakstelsel of een vakapplicatie die aan de vereisten voldoet.

Toelichting afwijkingen

9.2 Publieksdiensten/KCC - rijbewijzen
Financiële afwijking - € 13.000
Toelichting Het aantal rijbewijzen dat vernieuwd moet worden is vanaf oktober 2021 veel lager dan de jaren ervoor. Dit komt door de zogenaamde 'rijbewijscyclus'. Omdat vanaf 1 oktober 1986 de geldigheid van het rijbewijs van 5 jaar naar 10 jaar is gegaan, krijgen we steeds te maken met twee verschillende periodes van 5 jaar. In de eerste periode van 5 jaar worden er minder rijbewijzen afgegeven en in de tweede periode van 5 jaar worden er veel meer rijbewijzen afgegeven. De eerste periode loopt vanaf 1 oktober 2021. De tweede periode begint op 1 oktober 2026. Ook is het vanaf 1 oktober 2022 mogelijk om het vernieuwen van een rijbewijs digitaal aan te vragen. De inkomsten van de gemeente nemen hierdoor af. Het budget was in de Begroting 2023 al verlaagd, de inschatting is dat de jaarlijkse inkomsten zullen teruglopen naar € 70.000. Dit betekent jaarlijks een verlaging van € 13.000.

9.3 Bedrijfsvoering - werving en selectie
Financiële afwijking - € 23.057
Toelichting We hebben te maken met een toenemend aantal vacatures; door stijging van de uitstroom, een vergrijsd personeelsbestand en toegenomen taken/Fte. Doordat er sprake is van een zeer krappe arbeidsmarkt kunnen vacatures steeds moeilijker ingevuld worden. Bovendien is de concurrentie tussen gemeentes onderling om bekwame vakmensen gestegen doordat alle gemeentes met dezelfde nieuwe taken geconfronteerd worden en op hetzelfde moment dezelfde toch al schaarse mensen zoeken (denk aan 'klimaatbanen' en de 'ruimtebanen'). Vacatures zijn dus moeilijk invulbaar en staan langer open. Dit leidt tot een nog hogere werkdruk voor het huidige personeel en vaak ook tot hoge inhuurkosten, als de werving niet succesvol is. De huidige traditionele wervingsmethodieken (gratis of met zo min mogelijk kosten) voldoen niet langer. Een betere zichtbaarheid van de gemeente als werkgever in het algemeen (vooral online) en een hoger bereik van onze vacatures, specifiek in de juiste doelgroepen, is noodzakelijk. Het gevraagde budget wordt ingezet voor: <ul style="list-style-type: none">
• het inkopen van een bedrijfsaccount op LinkedIn, waardoor we continu gebruik kunnen maken van gesponsorde vacatureplaatsingen en ons bereik op LinkedIn enorm vergroten (structureel, jaarlijks)
• het maken van nieuw beeldmateriaal (foto- en videoshoot), om de vacatures op social media aansprekender te kunnen promoten (eenmalig).

9.3 Bedrijfsvoering – verhoging CAO gemeenten**Financiële afwijking**

- € 1.160.000

Toelichting

Op dinsdag 21 februari 2023 werd er een principeakkoord bereikt over de nieuwe Cao Gemeenten 2023. De begrote loonsom voor 2023 bedraagt € 12.983.986 en wordt door de nieuwe CAO verhoogd met € 1.160.805 naar € 14.144.791. Dit is een verhoging van 9%.

9.3 Bedrijfsvoering – Subsidie CDOKE regeling voor personele kosten**Financiële afwijking**

- € 430.901

€ 430.901 dekking uit CDOKE regeling

Toelichting

Decentrale overheden zijn door het rijk belast met de uitvoering van het klimaatbeleid. Om als gemeente goed voorbereid te zijn op de veranderingen en het uitfaseren van de fossiele brandstoffen, is het essentieel om stappen te blijven zetten.

Het rijk heeft de CDOKE-regeling (tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid) ontworpen om decentrale overheden te ondersteunen bij het versterken van de interne organisatie voor de uitvoering van klimaat- en energietaken. Deze subsidie biedt de gemeente de mogelijkheid om extra personeel aan te nemen of in te huren en om goederen of diensten te bekostigen die nodig zijn voor het programma duurzaamheid, met uitzondering van klimaatadaptatie.

We hebben een plan opgesteld om ons programma duurzaamheid uit te breiden en daarvoor extra personeel aan te nemen of in te huren. Deze kosten worden gedekt door de CDOKE-middelen van het rijk.

9.3 Bedrijfsvoering – vergoeding personeel informatievoorziening**Financiële afwijking**

- € 92.000

Toelichting

In de Begroting is een vergoeding opgenomen voor doorbelasting van personeelskosten aan een andere gemeente van het team informatievoorziening. Deze detachering voeren we niet meer uit. Het budget wordt gecorrigeerd.

9.3 Bedrijfsvoering – Formatie uitbreiding Informatieveiligheid/ENSIA**Financiële afwijking**

- € 19.145

Toelichting

Op dit moment ontbreekt het lokaal aan de capaciteit om uitvoering te geven het regionaal vastgestelde informatieveiligheidsbeleid. Het budget wordt ingezet om tijdelijk een security officer 0,5 fte (schaal 9) aan te nemen tot medio 2025. De security officer is, naast het implementeren van het informatieveiligheidsbeleid, ook verantwoordelijk voor het uitvoeren van de lokale ENSIA.

9.3 Bedrijfsvoering – Formatie uitbreiding team BOR

Financiële afwijking

- € 45.000

Toelichting

Team BOR regisseert het onderhoud van het openbaar groen door aannemers en eigen dienst, adviseert bij gebiedsontwikkelingen en is betrokken bij het opstellen van nieuwe beleidskaders op bijvoorbeeld klimaatgebied, groenstructuur, biodiversiteit, burgerparticipatie, speelruimtebeleid en dergelijke. De huidige capaciteitsplanning laat zien dat er voor 2023 onvoldoende formatie beschikbaar is om de bestaande taken en de (nieuwe) advisering uit te kunnen voeren.

Binnen de kolom groen is een grote behoefte aan extra ondersteuning voor met name het reguliere, minder complexere werk en de communicatie met onze inwoners. Door de uitbreiding van deze kolom met een junior beheerder groen (schaal 8), kunnen de minder complexe beheeronderdelen (spelen, begraafplaatsen, monitoring, simpele communicatie met inwoners) hier worden belegd. Er ontstaat hierdoor ruimte bij de beheerder groen (schaal 9) voor de (beleids) advisering, grote onderhoudscontracten maatwerkvragestukken en uitvoeringsplannen.

Het budget wordt ingezet om tijdelijk een beheerder 0,5 fte (18 uur), schaal 8 in te huren tot en met 31-12-2024. Het bedrag voor 2024 is tevens opgenomen in de Kadernota.

9.4 Financiën en belastingen – gemeentefonds

Financiële afwijking

	2023	2024	2025	2026
Septembercirculaire 2022	€ 463.000	€ 111.000	- € 201.000	€ 648.000
Decembercirculaire 2022	- € 199.000	- € 221.000	- € 223.000	- € 226.000
Corr. WGA en IDO	- € 40.000	- € 40.000	- € 40.000	- € 40.000
Corr. o.b.v. betaling	€ 56.000			
Totaal	€ 280.000	- € 150.000	- € 464.000	€ 382.000

Toelichting

De september- en decembercirculaire 2022 moeten nog financieel verwerkt worden. De correcties hebben betrekking op de dekking van de IDO gelden en gelden voor inclusie. Deze zijn bij de Begroting 2023-2026 bij de gemeentefonds op geteld i.p.v. er af gehaald.

9.5 Bestuur – raadsinformatiesysteem & abonnement

Financiële afwijking

-€ 35.000

Toelichting

De raad is ambtshalve lid van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden. De contributie hiervoor is niet opgenomen in de Begroting 2023. Daarnaast zijn de vaste jaarlijkse abonnementskosten voor raadsinformatiesysteem Notubiz niet begroot.

9.5 Bestuur - raadsbijeenkomsten**Financiële afwijking**

-€ 25.000

Toelichting

De kosten voor het notuleren van raadsvergaderingen en voorbesprekingen, de incidentele kosten voor het indexeren van uitgezonden vergaderingen door Notubiz en verschillende bijeenkomsten van de raad, zoals een heidag over integriteit, de evaluatie van het raadsprogramma en het raadsdiner zijn niet opgenomen in de Begroting 2023.

9.5 Bestuur - raadsvergoedingen**Financiële afwijking**

-€ 66.120

Toelichting

De verhoging van de raadsvergoedingen was niet opgenomen in de Begroting.

9.6 Incidentele ontwikkeling - kosten opvang Oekraïne**Financiële afwijking**

- € 1.651.000

€ 1.651.000

Toelichting

In 2023 vindt er in net als in 2022 opvang van ontheemde Oekraïners plaats. De kosten voor de opvang worden gedekt uit de rijksmiddelen. Op basis van de aantallen en periode van de gerealiseerde gemeentelijke opvanglocaties en de vergoeding vanuit de bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne wordt de vergoeding ingeschat op € 1.651.000,-. De kosten voor opvang, capaciteit, leefgeld en overige kosten worden hieruit bekostigd.

9. Reservemutatie**Financiële afwijking**

- € 19.195

Toelichting

Afschrijving over nieuwe investeringen vinden plaats in het jaar na oplevering. Doordat niet alle begrote investeringen in 2022 gerealiseerd waren, start de afschrijving later dan begroot. De onttrekking als dekking uit BR kapitaallasten wordt hierdoor ook minder.

7 Kredieten

In dit onderdeel zijn 2 kredieten opgenomen die aangevraagd worden met deze Voorjaarsnota. De kapitaallasten worden betrokken in de Begroting 2024-2027, omdat vanaf boekjaar 2024 de kapitaallasten gaan lopen.

Programma 3 - Weg- en waterwegen - bruggen en damwanden
Nieuwe aanvraag - € 600.000 (krediet)
Toelichting We vragen een krediet aan voor € 600.000 voor onderzoek en uitvoeringskosten van herstel oude kademuur. De oude kademuur aan de Langbroekerdijk gelegen tussen de Provinciale weg N227 en de Brinkbrug (tegenover restaurant Torbijn) is over een lengte van ongeveer 40 meter aan het verzakken. Noodmaatregelen zijn genomen en lopen door. Ondertussen doet een ingenieursbureau een onderzoek naar de mogelijke oorzaak van deze verzakking. Vervolgens zal een plan gemaakt worden om te muur te stabiliseren en de veiligheid te waarborgen. Tot de uitkomsten van het onderzoek is er nog niets zeker maar er bestaat een grote kans dat de kademuur over de gehele lengte moet worden vervangen. De ramingen worden gemaakt, waarbij de verwachting is dat de onderzoekskosten en uitvoeringskosten in totaal rond de € 600.000 zullen liggen. Ten behoeve van de voortgang is het verzoek om ter hoogte van dit bedrag een krediet beschikbaar te stellen en na uitkomst van de ramingen de raad via een raadsmemo te informeren over de geraamde kosten, waarbij een bijstelling van het krediet plaatsvindt. De kapitaallasten worden betrokken in de Begroting 2024-2027, omdat vanaf boekjaar 2024 de kapitaallasten gaan lopen.

Programma 3 - Weg- en waterwegen - verkeersregelinstallatie Zandweg
Nieuwe aanvraag - € 150.000 (krediet)
Toelichting De Verkeer Regel Installatie (VRI) op de Zandweg heeft het einde levensduur bereikt, gemiddeld gaat een VRI 15 jaar mee. De huidige installatie staat er 14,5 jaar en nadert zijn einde levensduur. Het voorstel is om dit te combineren met de werkzaamheden van Project Reconstructie Zandweg en de verkeersregelinstallatie nu te vervangen. De VRI biedt voetgangers (en veel fietsers) een extra veilige oversteek over de Zandweg, wat een drukke doorgaande weg is. Vooral veel schoolgaande kinderen maken gebruik van de oversteek met VRI. Vanuit de omliggende wijken en scholen is dan ook nadrukkelijk aangegeven dat de VRI moet blijven. Door het vernieuwen van de VRI mee te nemen in het project Zandweg kan de VRI ook geschikt worden gemaakt voor een toekomstige fietsersoversteek. Ook wordt de VRI voorzien van een CAR systeem, waardoor de installatie kan anticiperen op bussen en hulpdiensten, wat de doorstroming van het verkeer ten goede komt. Door het slim combineren van diverse werkzaamheden (werk-met-werk maken) van het project Zandweg worden de vervangingskosten laag gehouden. De kapitaallasten worden betrokken in de Begroting 2024-2027, daar vanaf boekjaar 2024 de kapitaallasten gaan lopen.

8 Mutaties reserves

In dit hoofdstuk staat een cijfermatige samenvatting van de in de programma's genoemde bijstellingen, waarbij een dekking uit reserve is opgenomen.

Overzicht mutaties in programma's

bedragen x € 1.000

Mutaties in de reserve per programma	Wijzigingen VJN 2023	
	toevoegingen	Onttrekkingen
Programma 2 Zorg en Welzijn		
- Verlenging ondersteuningsmaatregel		63
Programma 3 Beheer openbare ruimte		
- Uitvoeren (achterstallig) groenonderhoud		146
- Onderhoud gebouwen		10
Programma 9 Bedrijfsvoering en Financiën		
- Kapitaallasten later. Geen onttrekking		-19
Totaal mutatie	0	200

Overzicht mutaties in de reserves

bedragen x € 1.000

Reserves	Begroting 2023 Stand per 1/1/2023	Primitieve begroting		Wijzigingen VJN 2023	Saldo
		toevoegingen	Onttrekkingen	Onttrekkingen	
Bestemmingsreserve					
BR Egalisatiereserve lokaal minimabeleid	194		0	63	131
BR beheer openbare ruimte	146		0	146	0
BR onderhoud gebouwen	1.098	219	571	10	736
Bestemmingsreserve gekoppeld aan dekking kapitaallast					
BRG Verbouwing Markt 24	540		19	-19	540
Totaal mutatie				200	

9 Gemeentefonds

	bedragen x € 1.000
	2023
Primitieve begroting 2023	38.473
septembercirculaire	463
decembercirculaire	-199
Subtotaal na decembercirculaire	38.737
correctie WGA en IDO	-30
Overige bijstellingen	
Subtotaal	-30
Saldo	38.707
Bijstelling n.a.v. betaalstaat	56
werkelijke uitkering gemeentefonds 2023	38.763

De effecten van de meicirculaire 2023 zijn nog niet bekend ten tijde van het schrijven van/besluitvorming over deze Voorjaarsnota.

De raad wordt hierover via een separaat raadsmemo geïnformeerd.